

1. A 2002. évi önkormányzati választás pénzügyi lebonyolításának tapasztalatai.

1.1 A 2002. évi önkormányzati választás pénzügyi lebonyolításának tapasztalatai

Jelen fejezet a 2002. évi önkormányzati választások pénzügyi lebonyolítása során szerzett tapasztalatok, valamint a belügyminiszter 19/2002. (VII.26.) BM rendelete 10. §-ában foglaltak alapján végrehajtott ellenőrzés megállapításai alapján készült.

Vizsgált területek:

Hatásköri rendszer szabályozása, működése

A hatásköri szabályozások a hatályos jogszabályoknak megfelelően megtörténtek. A kötelezettségvállalásokkal kapcsolatos jogkörök gyakorlása, annak szabályozása több szervezetnél sem felelt meg teljes mértékben a hatályos jogszabályi előírásoknak. Gyakran csak a kifizetések kapcsán kerül sor a jogkörök gyakorlására, a szerződéskötéskor nem, ami valószínűsíthetően nem választás specifikus jelenség.

A számviteli rend kialakítása

Általánosságban elmondható, hogy a központi biztosított pénzeszközök felhasználása a jogszabályokban rögzítetteknek megfelelően történt.

A közvetett költségek megosztásának elmaradása, vagy az önköltségszámítás mellőzése a választási költségek országos szintű kimutathatóságát megnehezíti, ami valamennyi választási szerv hosszú távú érdekei ellen hat.

A számviteli és az analitikus nyilvántartások helyességének ellenőrzése kapcsán megállapítható, a könyvelési rendszerek sokszínűsége, valamint az önkormányzatok hó végi könyvelési gyakorlatának továbbélése miatt csak nehezen értékelhető az analitika és szintetika egyezősége. Az analitikai nyilvántartás helyszíni ellenőrzése lehetséges, azonban a szintetikával történő egyezése tapasztalataink szerint átlagosan csak a kiadásokat követő egy hónapon túl lehetséges.

Személyi kifizetések

Általános vélemény a területi választási iroda pénzügyi vezetői körében, hogy a személyi juttatások normatívái nem nyújtanak kellő fedezetet a választás lebonyolításában közreműködők munkájának elismerésére.

Az elvégzendő feladatok és a biztosított pénzeszközök között esetenként, különösen az önkormányzati választás kapcsán, valóban aránytalanság volt (pl. TVB tagok díja, SZSZB jegyzőkönyvvezetők díja).

A kifizetések jogszerűek voltak, esetenként azonban a szerződések nem a feladatvégzés teljes időtartamára szóltak, igaz az összeg mértéke sem fejezte ki ezt a szükségszerűséget.

Hiányosság mutatkozott a külső megbízási szerződések kapcsán is. Előfordult, hogy a kifizetésekre az eskütételi jegyzőkönyvek, megbízólevelek alapján került sor, szerződés nélkül, melyet a szervek azzal magyaráztak, hogy az összeg jogszabályban meghatározott.

Pénzügyi fedezet, norma szerinti finanszírozás

A választások pénzügyi lebonyolítását végzők nagy szakmai tapasztalattal rendelkeznek, így az előkészületek rendszerben megtörténtek.

Általánosságban elmondható, hogy a választási irodák előzetes pénzügyi tervet készítettek, azonban ezek tartalma, alaki megjelenése sok esetben nem érte el a kívánt szintet, a helyszíni ellenőrzések során ezek javítására felhívtuk a figyelmet.

Jellemző hiányosság, hogy a saját források nem szerepelnek a pénzügyi tervekben, a tervek gyakran nem mutatják a helyi feladatok specialitásait. E hiányosság elkerülhető, a pénzügyi és igazgatási terület szorosabb együttműködésével.

Elszámolások

Az elszámolásokat a választási irodák egyre javuló szinten készítik el. Az elszámolásokat az informatikai rendszerben az OVI és a TVI-k előkészítik (normatív támogatás adatai), a választási irodák feladata, hogy a felhasználási adatokat megadják. A munkát okmányiroda szintig on-line elérhető informatikai rendszer támogatja.

Informatikai rendszer

A választási irodák munkáját OVI, TVI és okmányiroda székhely HVI (OiHVI) szinten az e szervek által elérhető, központilag működtetett informatikai rendszer támogatja.

A rendszer a TVI-k véleménye alapján is, folyamatosan fejlődik, követi a pénzügyi és a szakmai feladatokban bekövetkező változásokat.

A választási irodák is magabiztosan használják azt (használatát oktatások, felhasználói kézikönyvek, módszertani útmutatók támogatják).

Eszköz és nyomtatvány ellátás, nyilvántartás

A választási irodáknál, a választások lebonyolításához központilag megkapott tárgyi eszközökről vezetett analitikus nyilvántartásokban szereplő adatok megfelelnek a valóságban fellelhető tárgyi eszköz állománynak.

A választási nyomtatványok és szavazástechnikai cikkek azonnali felhasználásra kerülnek. A BM KH azokat a választási irodák átvételi igazolása alapján tudja nyilvántartásba venni, a szállító számláját befogadni.

Ez 2002-ben papír alapon történt, 2003-tól tervezzük TVI és OEVI szinten az átvételek elektronikus igazolását, mely lehetővé teszi a szavazóköri szinttel egyező áru átvétel országos szintű igazolását.

1.2 Egyéb javaslatok

Az ellenőrzések tapasztalatai alapján javasoljuk az alábbi szabályzatok elkészítését, vagy a meglévők kiegészítését a választási specifikumok alapján:

- Ellenőrzési terv és belső ellenőrzési terv a TVI-nél és belső ellenőrzési terv/program a TVI-nél, HVI-nél, közigazgatási hivatalnál
- Kötelezettségvállalási szabályzat
- Pénzügyi terv (Lásd a mellékelt Tervezési segédletet)
- Számviteli és önköltség-számítási szabályzat